

**Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
Misija u Republici Hrvatskoj**

IZVJEŠĆE

**SUĐENJA ZA RATNE ZLOČINE PRED DOMAĆIM
SUDOVIMA U 2002. GODINI**

veljača 2004. godine

I. SAŽETAK

Tijekom 2002. godine, Misija OESS-a u Republici Hrvatskoj nastavila je promatrati trend ulaganja pojačanih napora od strane hrvatskih vlasti (tužitelja i sudstva) u svezi procesuiranja svih pojedinaca odgovornih za ratne zločine, bez obzira na nacionalno podrijetlo počinitelja i žrtava. Na primjer, pokrenuta je sudska istraga protiv dvojice Hrvata za ubojstvo srpskih i mađarskih civila u Paulin Dvoru, barem u dijelu koji počiva na dokazima prikupljenim kroz suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ).

Unatoč tome, na procesuiranje ratnih zločina u Hrvatskoj u 2002. godini i dalje su utjecali postupovni i sadržajni problemi, posebice vezani uz nacionalno podrijetlo kako optuženika tako i žrtava.

- I dalje su postojale velike razlike u broju Srba i Hrvata koje se procesuiralo.
- Nastavljeni su postupci u odsutnosti, sudski fenomen primjenjivan skoro isključivo na Srbe.
- Znatna je razlika zamijećena u pogledu osuda i oslobađajućih presuda između Srba i Hrvata.
- Približno jednoj četvrtini osuđenih Srba i svim osuđenim Hrvatima izrečene su kazne manje od zakonski propisanog minimuma za najteža kaznena djela zbog obimnog korištenja olakotnih okolnosti.
- Vrhovni je sud poništio vrlo velik postotak osuđujućih presuda protiv Srba, te je nakon ponovnog suđenja većina prethodno osuđenih Srba oslobođena krivnje.
- Preostala pitanja uključuju dužinu trajanja postupaka i to s oba kraja spektra; s jedne strane ubrzano provođenje postupaka, a s druge strane odgode u postupcima.

Gledane zajedno, izrečene primjedbe ukazuju kako se unatoč pro-reformističkim izjavama središnjih vlasti, reforme nisu konsolidirale u svim ustanovama odgovornim za

nepristranu primjenu kaznenog prava. One također sugeriraju kako Vrhovni sud mora služiti kao značajan korektiv postupaka prvostupajskih sudova.

II. UVOD

I. Ovo izvješće predstavlja prvi pregled pripremljen od strane Misije svih postupaka ratnih zločina koje je Misija pratila u prethodnoj kalendarskoj godini. Rasprave, analize i zaključci zasnivaju se na praćenju sudova iz prve ruke, na lokalnoj i prizivnoj razini, kao i na pregledu relevantnih zakona i dokumenata o predmetima. Predmeti su generički nazvani predmetima «ratnih zločina»; međutim, oni uključuju i optužbe za čitav niz kaznenih djela poput genocida, ratnih zločina protiv civilnog stanovništva i ratnih zločina protiv ratnih zarobljenika koji su se navodno ili dokazano dogodili tijekom oružanog sukoba između 1991. i 1995. godine u različitim dijelovima Hrvatske. Koristeći statističke podatke, izvješće razmatra opće trendove zamijećene u svim predmetima promatranim tijekom 2002. godine. Slično izvješće za 2003. godinu bit će objavljeno u proljeće 2004. godine, a uključivat će proširenu raspravu o pojedinačnim predmetima.

2. Vladine informacije o opsegu domaćih postupaka za ratne zločine od 1991. godine znatno se razlikuju ovisno o izvoru [vidjeti dodatak X].¹ Međutim, mogu se izvući neke opće primjedbe. Protiv 800 do 900 osoba donesene su pravomoćne presude. Protiv daljnjih 1.400 do 1.500 osoba postupci su u tijeku, uključujući optužnice protiv 450 do 500 osoba i istrage protiv daljnjih 850 do 900 osoba. Većina je postupaka pokrenuta tijekom ili neposredno nakon sukoba. Međutim, povećani ali još uvijek relativno mali broj postupaka pokrenut je posljednjih godina. Dvije trećine postupaka pokrenuto je u nekolicini sudova, no približno tri četvrtine županijskih sudova u Hrvatskoj vodi postupke za ratne zločine.² Vlada je izjavila kako je većina od više od 550 osuđujućih presuda nakon 1991. godine donesena u postupcima u odsutnosti.³ Velik broj postupaka uključivao je kaznene iskaze protiv velikih grupa ljudi, dosežući broj od više od 400 osoba u nekim predmetima.

3. Misija, prvenstveno njezino pravno osoblje zaposleno diljem zemlje, prati suđenja za ratne zločine od njezina osnutka 1996. godine. U početku je Misija izražavala zabrinutost zbog nedostatka osnovnih jamstava za pošteno suđenje optuženicima, od kojih su velika većina bili Srbi optuženi za zločine počinjene protiv Hrvata. U brojnim predmetima, osuđujuće presude i dugotrajne zatvorske kazne, od kojih je većina bila

¹ Kako je naglašeno u dodatku X, Vladina statistika o ukupnom broju optužnica kreće se između najnižeg broja od oko 1.400 do najvišega od oko 1.700. Dok se ukupan broj presuda kreće između 800 i 900, postoji znatna razlika u raspodjeli osuđujućih i oslobađajućih presuda, s tim da se broj osuđujućih presuda kreće između najnižeg broja od oko 550 do najvišega od 780, a oslobađajućih između najnižeg broja od 93 i najvišeg broja od 230.

² Odgovor hrvatske Vlade na upitnik EU-a, dodatak 12. Postupci za ratne zločine pokrenuti su u sljedećih 15 od 21 hrvatske županije: Bjelovar (622 osobe – 11 predmeta; 427 osoba u jednom predmetu); Dubrovnik (210 osoba – 12 predmeta); Gospić (102 osobe – 21 predmet); Karlovac (115 osoba – 34 predmeta); Osijek (592 osobe); Požega (159 osoba – 14 predmeta); Pula (3 osobe – 3 predmeta); Rijeka (9 osoba – 2 predmeta); Šibenik (147 osoba – 28 predmeta); Sisak (371 osoba); Split (142 osobe); Varaždin (6 osoba); Vukovar (465 osoba); Zadar (219 osoba); Zagreb (7 osoba).

³ Odgovor hrvatske Vlade na upitnik EU-a, str. 449.

izrečena nakon provedenih postupaka u odsutnosti povodom grupnih optužnica, zasnivale su se na dokazima upitne kvalitete. Mnogi su postupci radije bili okarakterizirani pojmovima kolektivne krivnje, nego individualiziranim određenjima krivnje prema opće primjenjivim standardima propisanog postupka.

Misija je tome promatranju posvetila znatna sredstva, ne samo zbog pitanja koja su se odnosila na vladavinu prava, nego i zbog značajnog utjecaja kojeg su takvi postupci imali na percepciju srpske zajednice, u Hrvatskoj i izvan nje, glede njihova povratka i reintegracije kao nacionalne manjine u hrvatsko društvo.

4. Zabrinutost Misije potvrđena je otvorenim izjavama nekih Vladinih dužnosnika posljednjih godina koji zagovaraju mjere za popravljjanje situacije i koji su se usredotočili na potrebu individualiziranja krivnje. U srpnju 2002. godine, glavni državni odvjetnik je, priznajući nepravilnosti u ranijim postupcima, izdao naputak lokalnim državnim odvjetnicima nalažući obvezu nastavka preispitivanja otprilike 1850 neriješenih predmeta ratnih zločina, započete 2001. godine, kako bi se utvrdila dostatnost dokaza prije nastavka procesuiranja⁴. U veljači 2003. godine, mediji su citirali izjavu bivše ministricice pravosuđa: *“Vlada je prije dvije godine ocijenila kako otkrivanje, istraga i procesuiranje ratnih zločina počinjenih tijekom i nakon Domovinskog rata nije bilo zadovoljavajuće.”*⁵

Za razliku od toga, neki su sudski predstavnici paušalno izjavili kako je sudstvo potpuno spremno na provođenje postupaka za ratne zločine⁶, ne dovodeći u pitanje ranije postupanje sudova u procesuiranju ratnih zločina.

5. Od 2001. godine Misija je uočila ulaganje pojačanih napora od strane vlasti (državni odvjetnici i sudstvo) usmjerenih na progon svih pojedinaca odgovornih za ratne zločine, bez obzira na nacionalno podrijetlo počinitelja i žrtava. Zabrinutost Misije u odnosu na nepristranost sudova koji provode suđenja protiv optuženika pripadnika nacionalnih manjina i dalje je prisutna. Međutim, ujednačeniji pristup procesuiranju s obzirom na nacionalno podrijetlo doveo je do druge bojazni, naime jesu li državne ustanove sposobne nepristrano dijeliti pravdu u predmetima koji uključuju pripadnike etničke većine optužene za zločine protiv manjine.

6. Misija je također pratila provedbu Zakona o općem oprostima iz 1996. godine, koji je, uz izuzetak ratnih zločina, primjenjiv na druga kaznena djela počinjena od kolovoza 1990. do lipnja 1996. godine. U brojnim predmetima gdje su Srbi izvorno optuženi za ratne zločine, optužnice su kasnije prekvalificirane sukladno Zakonu o općem oprostima. Iako su amnestirani pojedinci oslobođeni kaznenih posljedica, često se i dalje suočavaju s

⁴ U tim napucima stajalo je sljedeće: ... činjenica je kako su u vrijeme Domovinskog rata i također nakon njega, županijski državni odvjetnici nesustavno podnosili zahtjeve za istragu u više slučajeva, te su na temelju nedovoljno provjerenih kaznenih prijavi podizali sumnjive optužnice za ratne zločine protiv znatnog broja osoba na temelju nekvalitetno provedenih istraga, a da te optužnice nisu konkretizirale nezakonito djelovanje od strane određenih optuženika koje sadrži elemente ratnog zločina.” 11. srpnja 2002. godine, Naputak glavnog državnog odvjetnika Mladena Bajića svim županijskim državnim odvjetnicima.

⁵ Intervju za *Jutarnji list*, str. 5., 23. veljače 2003. godine

⁶ Vidjeti također odgovor hrvatske Vlade na upitnik EU-a, str. 449.

problemima u svakodnevnom životu. Zbog toga Misija nastavlja s praćenjem primjene instituta oprosta, koji je primijenjen na više od 21.255 osoba, od kojih su velika većina Srbi⁷. Međutim, opsežna rasprava o provedbi Zakona o općem oprostima nije predmet ovog izvješća.

III. PRAĆENI SLUČAJEVI I OPĆI TRENDOVI

1. Tijekom 2002. godine, Misija je pratila otprilike 75 postupaka za ratne zločine u 12 županijskih sudova (prvostupanjskih) kao i na Vrhovnom sudu (prizivni sud). Općenito, sudski su postupci vođeni u nazočnosti optuženika, iako i nadalje ima postupaka koji se vode u potpunosti ili djelomice u odsutnosti (20 posto od ukupnog broja predmeta). Postupci su skoro jednako podijeljeni na one protiv većeg broja optuženika i one protiv pojedinaca. Praćeni predmeti uključivali su više od 200 osoba, od kojih su četiri petine bili Srbi, jedna petina Hrvati, uz vrlo mali broj drugih manjina, tj. Bošnjaka, Makedonaca i Mađara. Dva Srbina su izručena iz trećih zemalja, tj. po jedan iz Švicarske i Mađarske, na temelju međunarodnih tjeeralica.

2. Postupci koje je pratila Misija iznose 80 do 90 posto, i više, (ovisno stadiju postupka) svih postupaka za ratne zločine navedene u Godišnjem izvješću glavnog državnog odvjetnika za 2002. godinu. Stoga oni predstavljaju reprezentativan uzorak iz kojega se mogu izvesti opći zaključci. Zbog znatnih razlika u broju postupaka pokrenutih protiv Srba i Hrvata, zaključci u svezi s trendovima koji utječu na Srbe pouzdaniji su od trendova koji se odnose na Hrvate.

A. Stupanj jednakog postupanja na osnovi nacionalnog podrijetla

1. Velika većina postupaka za ratne zločine praćenih u 2002. godini uključivala je Srbe za koje se tvrdi kako su počinili ratne zločine protiv Hrvata. U svim stadijima postupaka, osim u postupcima završenim oslobađajućim presudama, Srbi su činili većinu optuženika, npr. 28 od 35 uhićenika; 29 od 51 puštenih na slobodu; 114 od 131 osoba pod istragom; 19 od 32 optuženika; 90 od 115 okrivljenika; 47 od 52 osuđenika i 64 od 80 podnositelja žalbi Vrhovnom sudu. Od 22 oslobođene osobe 14 su bili Hrvati.

2. Presude izrečene u 2002. godini pokazale su znatno drukčiji stupanj osuđujućih i oslobađajućih presuda, ovisno o nacionalnom podrijetlu optuženika. Dok je 83 posto svih Srba proglašeno krivima, samo je 18 posto Hrvata (uzorak zasnovan na ograničenom broju slučajeva) osuđeno.

3. Postupci u odsutnosti nastavili su se u 2002. godini, krećući se od najnižeg broja 1 do najvišeg broja od više od 50 optuženika u odsutnosti u danom slučaju. Postupci u odsutnosti vodili su se skoro isključivo protiv Srba. Većina svih Srba osuđenih za ratne zločine u 2002. godini bila je osuđena u odsutnosti.⁸

⁷ Izvor: Ministarstvo pravosuđa, Ured za kaznenu evidenciju, 31. listopada 2002.

⁸ Postupci u odsutnosti mogu se voditi samo u iznimnim slučajevima, tj. kada postoje posebno važni razlozi za suđenje optuženiku, iako on nije nazočan. Na zahtjev državnog odvjetnika za pokretanje postupka,

4. Ponovna suđenja u 2002. godini rezultirala su oslobađanjem više od polovice prethodno osuđenih Srba, bilo putem oslobađajućih presuda ili odustajanjem državnog odvjetnika od optužbe.

5. Više od jedne četvrtine svih osoba osuđenih za ratne zločine u 2002. godini dobilo je kazne manje od zakonom propisanim minimumima. Međutim, za razliku od svih osuđenih Hrvata (mali uzorak) kojima je dosuđena kazna manja od minimuma tek je nešto manje od jedne četvrtine Srba dobilo kaznu manju od minimuma. Izricanje kazne određuje se i prema osobnim prilikama optuženika. Međutim, čini se kako smanjenje kazni na 1 do 3 godine kroz primjenu olakšavajućih okolnosti, poput služenja vojske tijekom Domovinskog rata ili roditeljstva, nije u skladu s težinom zločina za koje su optuženici osuđeni. To upućuje ili na nedostatak sigurnosti o opravdanosti osude ili nesklonosti kažnjavanju optuženika.

6. Vrhovni je sud u 2002. godini prihvatio 18 od ukupno 19 žalbi osuđenika, što predstavlja stopu preinačenja presuda od 95 posto. Približno 70 posto odluka o žalbama uključivalo je Srbe osuđene u odsutnosti, a 90 posto svih prihvaćenih žalbi uključivalo je Srbe.

B. Dužina trajanja postupaka

1. Vrijeme potrebno za procesuiranje ratnog zločina ovisi o dokazima i složenosti slučaja. S obzirom na to, neki postupci koje je Misija promatrala u 2002. godini, potakli su pitanje dužine trajanja postupka i to na oba kraja spektra, s jedne strane ubrzano provođenje postupaka s druge strane odgode u postupcima.

2. U nekim su predmetima primijećene odgode u ključnim stadijima postupka. To je uključivalo odgode u objavi pisanih presuda od strane prvostupanjskih sudova, odgode u zakazivanju ponovnih suđenja od strane prvostupanjskih sudova nakon uspješnih žalbi i odgode od strane Vrhovnog suda u rješavanju žalbi gdje je optuženik bio u pritvoru. U nekim predmetima također su zamijećene znatne odgode u cjelokupnom trajanju postupka.

3. U nekoliko su slučajeva srpski optuženici osuđeni u sudskim postupcima koji su trajali jedan ili dva dana, s jednim ili dva svjedoka, pri čemu je brzina postupaka potaknula pitanje dostatnosti dokaza koji podupiru osuđujuću presudu.

sudsko vijeće mora odlučiti postoje li takve okolnosti u pojedinačnom predmetu. (članak 305., stavak 4. Zakona o kaznenom postupku.) Uvidjevši kako mnoge stare istrage nisu pravilno provedene, glavni državni odvjetnik je 2001. godine naložio lokalnim državnim odvjetnicima da se suzdrže od zahtjeva za pokretanje postupaka tamo gdje je optuženik odsutan te da ne nastavljaju postupanje u predmetima u kojima je takav zahtjev već ranije postavljen. Vidjeti također Naputak glavnog državnog odvjetnika od 11. srpnja 2002. godine (lokalni državni odvjetnici trebaju voditi postupke u odsutnosti samo uz izričitu suglasnost glavnog državnog odvjetnika).

C. Raspodjela postupaka

1. Županijski sudovi u Vukovaru i Osijeku nastavili su u 2002. godini, kao i prethodnih godina, voditi najveći broj postupaka za ratne zločine, dok su sljedeći na listi najaktivnijih sudova bili županijski sudovi u Gospiću i Šibeniku. Za razliku od prijašnjih godina, veći se broj sudova, 12 od 21 županijskog suda, uključio u suđenja za ratne zločine.
2. Većine od 7 postupaka vođenih u cijelosti u odsutnosti i polovica od 8 postupaka vođenih dijelom u odsutnosti i dalje se, kao i prethodnih godina, vodi pred sudovima u Podunavlju. Međutim, i drugi su sudovi u 2002. godini, osobito županijski sudovi u Gospiću i Šibeniku, pokrenuli takve postupke.
3. Raspodjela predmeta među županijskim sudovima do određene mjere odražava zemljopisni položaj glavnih ratnih aktivnosti. Rana tendencija bila je usredotočiti se na zločine počinjene od strane Srba protiv Hrvata u područjima u kojima je znatan broj srpskog stanovništva ostao nakon sukoba. Uključivanje većeg broja sudova u te postupke odraz je povećanog broja postupaka protiv Srba u područjima povratka kao i postupaka protiv Hrvata za zločine vezane uz hrvatske vojne i policijske akcije protiv Srba. Najmanje jedan sud izvan područja izravnog sukoba, npr. županijski sud u Rijeci, uključen je zbog promjene mjesne nadležnosti zatražene od strane državnog odvjetništva.
4. Kazneno djelo na kojemu se zasnivala većina postupaka bio je ratni zločin protiv civilnog stanovništva; drugo najčešće kazneno djelo bilo je ratni zločin protiv ratnih zarobljenika. Za genocid se sudilo samo Srbima, mada na temelju tek malog broja predmeta.

IV. REZULTATI PO ODREĐENIM STADIJIMA: PREDISTRAŽNI POSTUPAK

Misija je promatrala postupke za ratne zločine tijekom svih postupovnim stadijima. Sljedeći odjeljci sadrže statističke podatke i rezultate za svaki postupovni korak. Ogromna većina svih uhićenih osoba bili su Srbi, a srpski povratnici i višegodišnji stanovnici su bili skoro jednako zastupljeni među uhićenicima. Približno dvije trećine svih uhićenika u 2002. godini pušteno je iz pritvora tijekom iste godine, neki zbog toga što je državno odvjetništvo odustalo od daljnjeg postupanja, dok su neki sudjelovali u kaznenom postupku sa slobode. Više od jedne trećine slučajeva vođenih do istrage odbačeno je u 2002. godini, dok su optužnice kako protiv pojedinaca tako i većeg broja osoba podignute u preostale dvije trećine slučajeva.

A. Uhićenja / Ponovna uhićenja [vidjeti Dodatak I]

1. Misija je u 2002. godini pratila 35 uhićenja (28 Srba, 6 Hrvata, 1 Makedonca). Srbi su činili 80 posto svih uhićenih dok su Hrvati činili malo manje od 20 posto. Misija procjenjuje, uslijed svoje bliske suradnje s lokalnom upravom policije kako to predstavlja

veliku većinu svih uhićenja za ratne zločine u 2002. godine. Koncem 2002. godine otprilike jedna trećina od 35 uhićenih osoba u 2002. godini (12 osoba – 8 Srba, 4 Hrvata), zadržana je u pritvoru. Dodatno, Misija je pratila ponovno uhićenje 6 Hrvata koji su pušteni iz pritvora tijekom suđenja ali su odlukom Vrhovnog suda vraćeni u pritvor nakon žalbe državnog odvjetništva.

2. I dugogodišnji stanovnici i nedavni povratnici bili su među uhićenicima. Dugogodišnji stanovnici činili su neznatnu većinu svih uhićenika (19 osoba – 13 Srba, 6 Hrvata). Tri aktivna policijska djelatnika, koji su dugogodišnji stanovnici Podunavlja, bila su uhićeni.

3. Nedavni povratnici čine više od polovice svih uhićenih Srba u 2002. godini (15 od 28). Ranijih godina postotak uhićenih Srba povratnika bio je veći.

4. Hrvati su bili uhićeni na osnovi nedavno pokrenutih postupaka dok su Srbi bili uhićeni i na osnovi postupaka koji su neriješeni već nekoliko godina kao i novih postupaka. Ponovna pokretanja starih postupaka protiv Srba mogla bi biti rezultat preispitivanja tekućih postupaka koje trenutno provode lokalni državni odvjetnici.

B. Puštanje iz pritvora [vidjeti Dodatak II]

1. Misija je u 2002. godini pratila puštanje iz pritvora 51 osobe (29 Srba, 20 Hrvata, 1 Bošnjaka i 1 Makedonca) koji su prethodno uhićeni zbog ratnih zločina.

2. Od tih puštenih, 23 osobe (20 Srba, 2 Hrvata, 1 Makedonac) su bile uhićene 2002. godine, što čini 65 posto svih uhićenja u 2002. godini dok je 28 osoba (9 Srba, 18 Hrvata, 1 Bošnjak) bilo uhićeno prije 2002. godine.

3. Puštene osobe potpale su pod tri široke kategorije kojima odgovara i duljina pritvora.

a. Odustalo se od daljnjih postupaka protiv otprilike 20 posto osoba (10 od 51) puštenih u 2002. godini jer je do njihovog uhićenja došlo uslijed pogrešno utvrđenog identiteta ili je državno odvjetništvo odustalo od daljnjih optužbi zbog nedostatka dokaza. Ovakva uhićenja i odustajanja od optužbi dogodila su se na različitim područjima sudske nadležnosti, a prvenstveno su se odnosila na Srbe i to:

- 8 osoba (5 Srba, 2 Hrvata i 1 Makedonac) pušteno je kada je državno odvjetništvo odbacilo optužbe uslijed nedostatka dokaza
- 2 Srbina puštena su na osnovi pogrešno utvrđenog identiteta

b. Više od 40 posto (22 od 51) puštenih bilo je suočeno s nastavkom kaznenog postupka ali su pušteni jer je maksimalno razdoblje trajanja pritvora prije početka suđenja isteklo ili se pritvor smatrao nepotrebnim:

- 1 je Srbin pušten jer je maksimalno 6-mjesečno razdoblje za pritvor tijekom istražnog postupka proteklo a optužnica nije bila podignuta⁹
- 2 Hrvata su puštena jer je maksimalno razdoblje za pritvor, prije početka suđenja, isteklo bez presude (kasnije su vraćeni u istražni zatvor)
- 19 osoba (18 Srba, 1 Hrvat) pušteno je kako bi se suočili s nastavkom postupka sa slobode jer se smatralo kako je dalji pritvor nepotreban, od njih 19, 4 su osobe puštene unutar 48 sati

c. Otprilike 40 posto puštenih bilo je oslobođeno ili su odslužili svoju kaznu do kraja nakon što su osuđeni, i to na sljedeći način:

- 14 osoba (12 Hrvata, 1 Srbin, 1 Bošnjak) pušteno je nakon oslobađajuće presude prvostupanjskog suda i ostali su na slobodi iščekujući ishod žalbe podnijete od strane državnog odvjetništva Vrhovnom sudu
- 5 osoba (3 Hrvata, 2 Srbina) je pušteno nakon što su odslužili ili skoro odslužili punu kaznu nakon što su bili osuđeni.

4. 51 puštena osoba provela je između manje od mjesec dana do više od jedne godine u pritvoru prije no što su pušteni, 50 posto ih je provelo 6 mjeseci ili manje u pritvoru dok je druga polovica bila pritvorena 6 mjeseci ili duže.

- Manje od mjesec dana 16 osoba (13 Srba, 2 Hrvata, 1 Makedonac)¹⁰
- 1 do 3 mjeseca 2 osobe (2 Srbina)¹¹
- 3 do 6 mjeseci 8 osoba (4 Srbina i 4 Hrvata)¹²
- 6 do 12 mjeseci 10 osoba (2 Srbina i 8 Hrvata)¹³
- više od 12 mjeseci 15 osoba (8 Srba, 6 Hrvata, 1 Bošnjak)¹⁴

C. Istrage (vidjeti Dodatak III)

1. Misija je pratila 28 slučajeva u kojima su se istrage odvijale tijekom 2002. godine¹⁵, a obuhvaćale su ukupno 17 Hrvata i 114 Srba.

2. Prema saznanjima Misije, 14 istraga dovršeno je 2002. godine. Od ukupno 14 istraga 10 ih je rezultiralo podizanjem optužnice protiv 22 osobe (9 Srba, 13 Hrvata). U 4 slučaja koja su obuhvaćala petoricu Srba, državno je odvjetništvo odustalo od daljeg postupanja.

⁹ Maksimalno trajanje istražnog pritvora od dana uhićenja do podizanja optužnice je 6 mjeseci. (Zakon o kaznenom postupku, članak 106., stavak 4.). Na osnovi slučajeva koje je Misija pratila, čini se kako sudovi poštuju rok od šest mjeseci i produžuju s pritvorom osumnjičenika i nakon 6 mjeseci samo ako je optužnica podignuta unutar šest mjeseci.

¹⁰ Puštanje iz pritvora županijskog suda i broj slučajeva: Gospić 1, Šibenik 3, Split 1, Vukovar 4, Osijek 4.

¹¹ Puštanje iz pritvora županijskog suda i broj slučajeva: Gospić 1, Vukovar 1

¹² Puštanje iz pritvora županijskog suda i broj slučajeva: Bjelovar 4, Šibenik 2, Vukovar 2

¹³ Puštanje iz pritvora županijskog suda i broj slučajeva: Rijeka 2, Šibenik 4, Vukovar 1, Split 1

¹⁴ Puštanje iz pritvora županijskog suda i broj slučajeva: Rijeka 1, Osijek 4, Vukovar 4, Split 5, Sisak 1

¹⁵ Kako faza sudske istrage nije otvorena za javnost, Misija u toj fazi nije bila u mogućnosti pratiti slučajeve na sudu.

3. Tijekom 2002. godine, Misija je pratila slučaj koji je obuhvaćao 26 Srba u kojemu je optužba za ratne zločine prekvalificirana tijekom istrage u kazneno djelo oružane pobune koji potpada pod Zakon o općem oprostima iz 1996. godine. Prema tako optuženima je sud i primijenio Zakon o općem oprostima.¹⁶

D. Optužnice [vidjeti Dodatak IV]

1. Tijekom 2002. godine, Misija je pratila 11 optužnica, koje su obuhvaćale 32 osobe (19 Srba, 13 Hrvata), što je iznosilo skoro 80 posto svih optužnica za koje je službeno objavljeno kako su podignute u 2002. godini.¹⁷ Deset optužnica podignuto je 2002. godine, dok je jedna podignuta prije 2002. godine.

2. Većina (6 od 9) optužnica protiv Srba bile su pojedinačne optužnice, dok je u prethodnim godinama većina obuhvaćale grupe Srba, a mnoge od njih obuhvaćale su velik broj optuženika. Optužnice protiv Hrvata, iako ograničenog broja, bile su sve protiv grupa od dvoje ili više ljudi.

3. U 2002. godini dvije su optužnice bila zasnovane na odgovornosti za zapovijedanje ili planiranje navodnih zločina¹⁸, sve su ostale bile zasnovane na odgovornosti za počinjenje navodnih zločina.

V. REZULTATI PO ODREĐENIM STADIJIMA: SUĐENJA/PONOVNA SUĐENJA [vidjeti Dodatke V i VI]

1. Tijekom 2002. godine, suđenja za ratne zločine odvijala su se na više od pola hrvatskih županijskih sudova, pri čemu su županijski sudovi u Vukovaru i Osijeku obavljali najveći broj suđenja. Ishodi suđenja u velikoj su mjeri i dalje bili povezani s etničkim podrijetlom optuženika. Iako je vrijeme potrebno za provođenje suđenja za ratne zločine ovisilo o samom predmetu, neki su predmeti potakli pitanje dužine trajanja postupaka, kako po pitanju jako brzog provođenja tako i po pitanju odugovlačenja postupka, kako u ključnim stadijima tako i u cjelokupnom postupku.

2. Tijekom 2002. godine Misija je pratila 34 suđenja za ratne zločine koja su obuhvaćala 115 osoba (22 Hrvata, 90 Srba, 2 Bošnjaka i 1 Mađara). Ovo je uključivalo i 12 ponovnih suđenja, 6 nakon uspješne žalbe Vrhovnom sudu i 6 nakon što su optuženici prethodno osuđeni u odsutnosti bili uhićeni i zatražili ponovno suđenje. Praćena suđenja obuhvaćala su 3 potpuna i 6 djelomičnih suđenja ili ponovnih suđenja u odsutnosti nakon uložene žalbe. Više od 70 posto suđenja provedenih tijekom 2002. godini završena su

¹⁶ RH protiv Durković Alekse i drugih [Branjin Vrh] (Županijski sud u Osijeku)

¹⁷ Za usporedbu, u Godišnjem izvješću Državnog odvjetnika za 2002. godinu navodi se kako su protiv 41 osobe podignute optužnice 2002. godine.

¹⁸ RH protiv Miloša Lončara (Županijski sud u Osijeku); RH protiv Kadrijevića i ostalih (Županijski sud u Vukovaru)

2002. godine. Većina suđenja završena je u razdoblju od 6 mjeseci ili manje; 25 posto ih je završeno za manje od mjesec dana dok ih je 10 posto trajalo duže od godinu dana.

A. Presude – Osuđujuće, oslobađajuće presude, odbačene optužbe [vidjeti Dodatke VII i VIII]

1. U 25 završenih suđenja, uključujući 8 ponovnih suđenja, praćenih tijekom 2002. godine, sudovi su izrekli presude protiv 77 pojedinaca (57 Srba, 17 Hrvata, 2 Bošnjaka i 1 Mađara). Većina je suđenja rezultirala ili osuđujućom ili oslobađajućom presudom za sve optuženike; međutim, u 2 predmeta neki od optuženih su bili oslobođeni dok su drugi bili osuđeni. U tri predmeta protiv Srba, nakon što je državni odvjetnik povukao optužnicu sud je donio odbacujuću presudu.

2. Od 77 osoba kojima se sudilo za ratne zločine u 2002. godini, 67 posto bilo je osuđeno dok je 33 posto bilo oslobođeno (ili su odbačene optužbe). Međutim, slučajevi koje je pratila Misija iskazali su značajnu razliku u stopama osuda i oslobađajućih presuda ovisno o etničkom podrijetlu optuženika. Dok je 83 posto svih Srba (47 od 57) proglašeno krivima, samo je 18 posto Hrvata (3 od 17) (uzorak na osnovi ograničenog broja slučajeva) osuđeno.

3. Promatrajući bliže 2002. godinu, presude su u 2002. godini donesene protiv ukupno 18 osoba (6 Srba, 12 Hrvata) koje su bile optužene u 2002. godini; svih 6 Srba je osuđeno, dok je svih 12 Hrvata oslobođeno.

4. Ukupan broj od 52 osobe¹⁹ (47 Srba, 3 Hrvata, 1 Bošnjak i 1 Mađar) osuđen je u 19 predmeta. Srbi su predstavljali 90 posto svih osuđenih. Nadalje Srbi su predstavljali 74 posto osoba protiv kojih su donesene presude. Ukupan broj od 22 osobe²⁰ (14 Hrvata, 7 Srba, 1 Bošnjak) oslobođen je u 9 predmeta, a pri tomu su Hrvati predstavljali dvije trećine oslobođenih. Nadalje Hrvati su predstavljali tek malo iznad petine osoba protiv kojih su donesene presude.

5. Skoro 60 posto svih osuda protiv Srba (28) kao i jednog Mađara, bile su osude u odsutnosti.

6. U pravilu, presude donesene 2002. godine nakon ponovnog suđenja bile su blaže od onih donesenih prilikom prvotnog suđenja, kako u predmetima nakon uspješnih žalbi Vrhovnom sudu tako i nakon odobrenja ponovnog suđenja kada je prethodna osuda donesena u odsutnosti.

Ponovna suđenja u 2002. godini rezultirala su oslobađanjem više od pola (5 od 9 osoba, ili 55%) prethodno osuđenih optuženika. Tri osobe, (2 Srbina, 1 Bošnjak) osuđene

¹⁹ Podaci Misije slažu se s Godišnjim izvješćem Državnog odvjetnika za 2002. godinu u kojemu se navodi kako su u 2002. godini osuđene 52 osobe.

²⁰ Za usporedbu, u Godišnjem izvješću Državnog odvjetnika za 2002. godinu navodi se kako su za 16 osoba u 2002. godini donesene oslobađajuće presude.

prilikom prvog suđenja, oslobođene su prilikom ponovljenog suđenja.²¹ Optužbe protiv 2 Srbina, koji su bili osuđeni u prvom suđenju, odbačene su nakon što je ponovno suđenje većim dijelom bilo okončano.

Četiri Srbina ponovno su osuđena prilikom ponovnog suđenja, međutim, izrečene kazne bile su znatno niže za razliku od kazni izrečenih prilikom prvog suđenja²². Jedan Hrvat koji je oslobođen prilikom prvog suđenja oslobođen je i nakon ponovnog suđenja.²³

7. Kazna propisana zakonom za ratne zločine za koje su osuđujuće presude donesene 2002. godine kreće se u rasponu od minimalno 5 do maksimalno 20 godina zatvora²⁴. Više od jedne četvrtine svih osuđenih osoba osuđeno je na kazne manje od propisanog minimuma uslijed primjene olakotnih okolnosti. Svi osuđenici Hrvati (3) osuđeni su na godinu dana, dok je nešto manje od jedne četvrtine osuđenika Srba (11) osuđeno na kazne između 2 i 3 godine. Maksimalna kazna od 20 godine dosuđena je samo jednom osuđeniku koji je nazočio suđenju, i to Bošnjaku osuđenom za ratne zločine počinjene na području Bosne i Hercegovine, te dvojici optuženika u grupnoj optužnici²⁵ kojima se sudilo u odsutnosti. Velika većina visokih kazni (između 13 i 20 godina) dosuđena je 2002. godine osuđenima u odsutnosti (21 Srbinu, 1 Mađaru).²⁶

B. Dužina trajanja postupka

1. Otprilike 25 posto suđenja završeno je za manje od mjesec dana i rezultiralo je osudom 18 Srba i 3 Hrvata te oslobađajućom presudom za jednog Hrvata. U nekoliko predmeta optuženici Srbi osuđeni su u suđenjima koja su trajala tek jedan ili dva dana uz samo jednog ili dva svjedoka. Više od polovice svih postupaka završeno je tijekom 3 mjeseca i rezultiralo je osudom 25 osoba (22 Srbina, 3 Hrvata) te oslobađanjem 12 osoba (7 Srba i 5 Hrvata).

2. 24 od 25 suđenja završeno je unutar sljedećih razdoblja i pred navedenim sudovima:

- Manje od mjesec dana 6 suđenja obuhvaćalo je 22 osobe (Osijek 2; Gospić 1; Bjelovar 2; Šibenik 1)
- Od 1 do 3 mjeseca 7 suđenja je obuhvaćalo 15 osoba (Vukovar 2; Osijek 1; Šibenik 1; Sisak 1; Slavonski Brod 1; Bjelovar 1)

²¹ RH protiv Kasima Hekića i Mihaila Husnika [skupina «Vukovar II»]; RH protiv Čedomira Jagličića.

²² RH protiv Bizić (1. osuda u odsutnosti na 5 godina; osuda nakon ponovnog suđenja na 3 godine); RH protiv Đukića (1. osuda na 5 godina; osuda nakon ponovnog suđenja na 2 godine); RH protiv Macure (1. osuda na 10 godina; osuda nakon ponovljenog suđenja na 3 godine); RH protiv Banić (1. osuda u odsutnosti na 20 godina, osuda nakon ponovnog suđenja na 13 godina).

²³ RH protiv Hrastova

²⁴ Materijalno kazneno pravo primjenjivo je na ratne zločine počinjene tijekom sukoba između 1991. i 1995. je Osnovni krivični zakon iz 1993. godine koji određuje 20 godina kao maksimalno razdoblje provedeno u zatvoru.

²⁵ RH protiv Fikreta Abdića; 2 optuženika u predmetu RH protiv Budača i ostalih.

²⁶ RH protiv Budača i drugih; RH protiv Horvata i ostalih.

- Od 3 do 6 mjeseci 5 suđenja je obuhvaćalo 17 osoba (Vukovar 1; Split 1; Sisak 1; Karlovac 1; Zadar 1)
- Od 6 do 12 mjeseci 4 suđenja su obuhvaćala 10 osoba (Vukovar 2; Osijek 1; Zadar 1)
- Od 12 do 24 mjeseca 2 suđenja su obuhvaćala 2 osobe (Karlovac 2)

3. U nekim je predmetima prvostupanjski sud prekoračio opći dvomjesečni rok za objavu pisane presude, nakon što je usmeno izrečena, a u jednom slučaju od kraja 2002. godine presuda još uvijek nije objavljena iako je usmena presuda izrečena šest mjeseci ranije.²⁷ Žalba se ne može uložiti dok se ne objavi i dostavi pisana presuda. Takve odgode postavljaju pitanje ometanja prava na žalbu i prava na pravedno suđenje osuđenih optuženika, posebice onih koji ostanu u pritvoru.

4. Misija je zamijetila znatne razlike u duljini vremena koje je proteklo prije nego li je prvostupanjski sud proveo ponovna suđenja nakon uspješno uložene žalbi. U jednom ekstremnom slučaju, županijski sud u Karlovcu dovršio je ponovno suđenje, započeto 2000 godine, u 2002 godini, više od sedam godina nakon što je Vrhovni sud uvažio žalbu državnog odvjetništva.²⁸ Županijski sudovi u Požegi i Slavonskom Brodu proveli su ponovna suđenja 2002. godine nakon više od dvije godine.²⁹ Za usporedbu, dva ponovljena suđenja na županijskom sudu u Vukovaru zakazana su unutar razdoblja od dva mjeseca.³⁰

5. Prvostupanjski su sudovi odobrili šest novih suđenja 2002. godine nakon što je 6 Srba i 1 Bošnjak, prethodno osuđenih u odsutnosti, uhićeno i zatražilo ponovno suđenje. U ovim slučajevima je prvostupanjski sud odobrio ponovno suđenje unutar razdoblja od dva do šest tjedana.

6. Jedno je ponovljeno suđenje započelo iznova i provedeno je ispočetka jer su razdoblja između rasprava bila duža od zakonski dozvoljenih razdoblja.³¹ Drugo, u biti završeno suđenje počelo je iznova i provedeno ispočetka kada se sudac prototnik nije pojavio na čitanju usmene presude.³²

²⁷ RH protiv Fikreta Abdića (Županijski sud u Karlovcu)

²⁸ RH protiv Hrastova

²⁹ RH protiv Radovana Arsenića; RH protiv Čedomira Jagličića

³⁰ RH protiv Petra Đukića [«Tompojevačka skupina»]; RH protiv Milenka Macure.

³¹ RH protiv Hrastova. Ako je razdoblje između dvije rasprave tijekom suđenja duže od 2 mjeseca, suđenje mora početi iznova. Članak 310., stavak 3. Zakona o kaznenom postupku.

³² RH protiv Bačelića i drugih [«Prokljan»].

V. REZULTATI PO ODREĐENIM STADIJIMA: ŽALBE [Vidjeti Dodatak IX]

A. Odluke o žalbama

1. Na osnovi podataka dostupnih Misiji, Vrhovni je sud tijekom 2002. godine odlučio o 19 žalbi (koje se odnose na 18 Srba i 1 Hrvata). Pet žalbi uložili su pojedinci Srbi koji su bili u pritvoru³³, jednu je uložio Hrvat osuđen kao pripadnik JNA koji je bio u pritvoru³⁴, a 13 žalbi uloženo je za 13 Srba osuđenih *u odsutnosti*³⁵.

2. Osamnaest od devetnaest žalbi optuženika o kojima je Vrhovni sud odlučio u 2002. godini uvaženo je, osuđujuća je presuda ukinuta te je sud naredio novo suđenje, što predstavlja stopu ukinuća od 95 posto. Glavni razlog za pozitivnu odluku Vrhovnoga suda po žalbama osuđenika bilo je pogrešno utvrđeno činjenično stanje od strane prvostupanijskih sudova. U jednom predmetu sud je potvrdio osuđujuću presudu i kaznu. Gotovo 70 posto žalbi o kojima je sud odlučio odnosilo se na Srbe osuđene na suđenjima u odsutnosti. Odgode pri odlučivanju o žalbama od strane Vrhovnoga suda izazvale su zabrinutost u nekim predmetima, posebice tamo gdje su optuženici ostali u pritvoru.

3. Tijekom 2002. godine, Misija je pratila 33 predmeta koji su obuhvaćali 15 Hrvata, 64 Srba i jednog Bošnjaka, čije žalbe Vrhovni sud nije riješio. 22 žalbe uložili su osuđenici dok su 16 žalbi uložili državni odvjetnici. (U nekim predmetima obje strane uložile su žalbe). U 4 predmeta tijekom suđenja optuženici nisu bili nazočni³⁶.

B. Dužina trajanja postupaka

1. Presude Vrhovnoga suda o 19 žalbi o kojima je sud odlučio u 2002. godini donesene su tijekom minimalnog razdoblja od tri mjeseca i maksimalnog razdoblja od više od dvije godine, kako slijedi:

- 3 do 6 mjeseci 5 Srba (Vukovar 2 predmeta)
- 6 do 12 mjeseci 2 Srbina (Karlovac 1 predmet, Vukovar 1 predmet)
- 12 do 18 mjeseci 2 Srbina (Bjelovar 1 predmet, Vukovar 1 predmet)
- 18 do 24 mjeseci 5 Srba, 1 Hrvat (Karlovac 1 predmet, Šibenik 1 predmet)
- 24 ili više mjeseci 4 Srbina (Zadar 1 predmet)

³³ RH protiv Milana Strunjaša (Županijski sud u Karlovcu); RH protiv Save Gagule (Županijski sud u Bjelovaru); RH protiv Petra Đukića [skupina «Tompojevci»], RH protiv Dušana Čučkovića, RH protiv Milenka Macure (svi na Županijskom sudu u Vukovaru).

³⁴ RH protiv Ivice Jelušića (Županijski sud u Šibeniku).

³⁵ RH protiv Savičina i ostalih [«Bapska» skupina – 4 optuženika] (Županijski sud u Vukovaru); RH protiv Macakanje i ostalih – 4 optuženika (Županijski sud u Zadru); RH protiv Jovetića i ostalih – 5 optuženika (Županijski sud u Karlovcu).

³⁶ «Bapska» skupina; «Branjina» skupina; RH protiv Jovetića i ostalih; RH protiv Macakanje i ostalih.

2. Od kraja 2002. godine, u slučaju dviju žalbi koje nisu riješene više od godinu dana, optuženici su ostali u pritvoru³⁷.

Kada su okrivljenici u pritvoru, Vrhovni sud mora donijeti i dostaviti prvostupanjskom sudu svoju odluku o žalbi u roku od tri mjeseca nakon dana primitka spisa od prvostupanjskog suda (Članak 392., stavak 2. Zakona o kaznenom postupku). U nekim predmetima čini se kako, čak i kada se uzmu u obzir kašnjenja u dostavi spisa od strane prvostupanjskog suda, Vrhovni sud nije donio odluku o žalbama pritvorenih okrivljenici unutar propisanoga tromjesečnog razdoblja.

3. Određen broj žalbi, posebice žalbe državnog odvjetnika na oslobađajuće presude, Vrhovni sud nije riješio u roku od godinu do dvije dana, čak i duže. Iako u takvim predmetima okrivljenici nisu bili u pritvoru, odgode su dovodile u pitanje mogućnost novih suđenja ili mogućnost zatvora. U najmanje jednom predmetu, duga odgoda poslužila je kao osnova za dodjelu zaštićenoga statusa od strane treće zemlje pojedincu koji je zatražio azil.

³⁷ 1 godina i 9 mjeseci (Županijski sud u Bjelovaru – Država protiv Vlade Savića) te 14 mjeseci (Županijski sud u Karlovcu – Država protiv Milana Grubješića).

DODATAK I

UHIĆENJA ZA RATNE ZLOČINE U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI: 35

Sud	Hrvati	Srbi	Ostali
Županijski sud u Sisku	0	4	0
Županijski sud u Bjelovaru	0	1	0
Županijski sud u Požegi	0	1	0
Županijski sud u Gospiću	1	4	0
Županijski sud u Splitu	0	1	0
Županijski sud u Šibeniku	3	5	0
Županijski sud u Vukovaru	0	7	0
Županijski sud u Osijeku	2	5	1

Osumnjičenici su bili uhićeni zbog sljedećih kaznenih djela (ukupan broj prelazi 35 jer su neki osumnjičenici uhićeni zbog više optužbi):

- Ratni zločini protiv civilnog stanovništva: 19 osoba (16 Srba, 2 Hrvata, 1 Makedonac)
- Ratni zločini protiv ratnih zarobljenika: 13 osoba (9 Srba, 4 Hrvata)
- Genocid: 5 Srba
- Grubo postupanje prema ranjenicima, bolesnicima ili ratnim zarobljenicima: 1 Srbin.

DODATAK II**PUŠTANJE IZ PRITVORA U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI: 51**

Sud	Hrvati	Srbi	Ostali
Županijski sud u Sisku	0	2	0
Županijski sud u Bjelovaru	4	1	0
Županijski sud u Požegi	0	1	0
Županijski sud u Gospiću	1	1	0
Županijski sud u Šibeniku	5	5	0
Županijski sud u Splitu	7	1	0
Županijski sud u Vukovaru	0	11	1
Županijski sud u Rijeci	3	0	0
Županijski sud u Osijeku	0	7	1

DODATAK III

ISTRAGE U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI: 28

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti
Županijski sud u Sisku	0	2	2
Županijski sud u Gospiću	1	13	4
Županijski sud u Šibeniku	6	5	6
Županijski sud u Osijeku	2	17	7
Županijski sud u Splitu	8	0	1
Županijski sud u Požegi	0	2	2
Županijski sud u Vukovaru	0	75	6

DOVRŠENE ISTRAGE: 14

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti
Županijski sud u Sisku	0	1	1
Županijski sud u Gospiću	1	3	2
Županijski sud u Šibeniku	4	4	4
Županijski sud u Vukovaru	0	2	2
Županijski sud u Splitu	8	0	1
Županijski sud u Požegi	0	1	1
Županijski sud u Osijeku	0	3	3

- Ratni zločini protiv civilnog stanovništva: 19 predmeta (Osijek 5; Vukovar 4; Šibenik 5; Gospić 2; Sisak 1; Požega 1; Split 1)
- Ratni zločini protiv ratnih zarobljenika: 7 predmeta (Sisak 1; Šibenik 1; Gospić 3; Požega 1; Vukovar 1)
- Genocid: 3 predmeta (Osijek 2; Vukovar 1)

DODATAK IV

OPTUŽNICE U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI: 11

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti
Županijski sud u Šibeniku	4	1	2
Županijski sud u Gospiću	1	3	2
Županijski sud u Splitu	8	0	1
Županijski sud u Vukovaru	0	12	3
Županijski sud u Osijeku	0	3	3

- Ratni zločini protiv civilnog stanovništva: 9 predmeta (Šibenik 2; Gospić 1; Split 1; Vukovar 2; Osijek 3)
- Ratni zločini protiv ratnih zarobljenika: 2 predmeta (Gospić 1; Vukovar 1)

DODATAK V**SUĐENJA U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI****SUĐENJA U TIJEKU U 2002. GODINI: 34**

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti	Ostali
Županijski sud u Sisku	0	2	2	0
Županijski sud u Karlovcu	1	1	3	1
Županijski sud u Slavonskom Brodu	0	1	1	0
Županijski sud u Bjelovaru	4	2	3	0
Županijski sud u Gospiću	1	3	2	0
Županijski sud u Splitu	8	0	1	0
Županijski sud u Zadru	0	9	3	0
Županijski sud u Šibeniku	4	2	3	0
Županijski sud u Vukovaru	0	37	8	2
Županijski sud u Požegi	0	1	1	0
Županijski sud u Rijeci	4	0	1	0
Županijski sud u Osijeku	0	32	6	0

SUDENJA DOVRŠENA U 2002. GODINI: 25

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti	Ostali
Županijski sud u Sisku	0	2	2	0
Županijski sud u Karlovcu	1	1	3	1
Županijski sud u Slavonskom Brodu	0	1	1	0
Županijski sud u Bjelovaru	4	2	3	0
Županijski sud u Gospiću	0	2	1	0
Županijski sud u Splitu	8	0	1	0
Županijski sud u Zadru	0	8	2	0
Županijski sud u Šibeniku	4	1	2	0
Županijski sud u Vukovaru	0	20	6	2
Županijski sud u Osijeku	0	20	4	0

DODATAK VI**PONOVNNA SUĐENJA U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI
PONOVNNA SUĐENJA U TIJEKU 2002. GODINE: 12**

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti	Ostali
Županijski sud u Sisku	0	1	1	0
Županijski sud u Karlovcu	1	0	1	0
Županijski sud u Slavonskom Brodu	0	1	1	0
Županijski sud u Bjelovaru	0	1	1	0
Županijski sud u Zadru	0	1	1	0
Županijski sud u Šibeniku	0	1	1	0
Županijski sud u Vukovaru	0	21	5	1
Županijski sud u Požezi	0	1	1	0

PONOVNNA SUĐENJA DOVRŠENA U 2002. GODINI: 8

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti	Ostali
Županijski sud u Sisku	0	1	1	0
Županijski sud u Karlovcu	1	0	1	0
Županijski sud u Slavonskom Brodu	0	1	1	0
Županijski sud u Bjelovaru	0	1	1	0
Županijski sud u Zadru	0	1	1	0
Županijski sud u Šibeniku	0	0	0	0
Županijski sud u Vukovaru	0	4	3	1
Županijski sud u Požezi	0	0	0	0

DODATAK VII

OSUĐUJUĆE PRESUDE I KAZNE U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI: 52

Sud	Hrvati	Srbi	Ostali
Županijski sud u Sisku	0	1	0
Županijski sud u Karlovcu	0	1	1
Županijski sud u Bjelovaru	3	2	0
Županijski sud u Gospiću	0	2	0
Županijski sud u Šibeniku	0	1	0
Županijski sud u Zadru	0	7	0
Županijski sud u Vukovaru	0	13	1
Županijski sud u Osijeku	0	20	0

Kazna (u godinama)	Hrvati	Srbi	Ostali
1 - 4	3	11	0
5 - 9	0	11 (uključujući 6 u odsutnosti)	0
10 - 14	0	14 (uključujući 11 u odsutnosti)	0
15 - 20	0	11 (svi u odsutnosti)	2 (uključujući 1 u odsutnosti)

Osude su izrečene kako slijedi (u jednom predmetu optuženik je osuđen za više od jednog kaznenog djela):

- Ratni zločini protiv civilnog stanovništva: 18 predmeta
- Ratni zločini protiv ratnih zarobljenika: 2 predmeta

DODATAK VIII

OSLOBAĐAJUĆE PRESUDE U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI: 22

Sud	Hrvati	Srbi	Ostali
Županijski sud u Karlovcu	1	0	0
Županijski sud u Bjelovaru	1	0	0
Županijski sud u Slavonskom Brodu	0	1	0
Županijski sud u Šibeniku	4	0	0
Županijski sud u Vukovaru	0	5	1
Županijski sud u Zadru	0	1	0
Županijski sud u Splitu	8	0	0

DODATAK IX**NERIJEŠENE ŽALBE U 2002. GODINI PREMA SUDSKOJ NADLEŽNOSTI****SVE NERIJEŠENE ŽALBE: 33**

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti	Ostali
Županijski sud u Karlovcu	1	7	4	0
Županijski sud u Bjelovaru	8	4	6	0
Županijski sud u Sisku	0	1	1	0
Županijski sud u Gospiću	0	2	1	0
Županijski sud u Šibeniku	5	2	4	0
Županijski sud u Zadru	0	6	3	0
Županijski sud u Vukovaru	1	17	8	1
Županijski sud u Osijeku	0	26	6	0

RIJEŠENE ŽALBE U 2002. GODINI: 9

Sud	Hrvati	Srbi	Predmeti	Ostali
Županijski sud u Karlovcu	0	6	2	0
Županijski sud u Bjelovaru	1	1	1	0
Županijski sud u Sisku	0	0	0	0
Županijski sud u Gospiću	0	0	0	0
Županijski sud u Šibeniku	1	0	1	0
Županijski sud u Zadru	0	4	1	0
Županijski sud u Vukovaru	0	7	4	1
Županijski sud u Osijeku	0	0	0	0

DODATAK X**VLADINA STATISTIKA O POSTUPCIMA ZA RATNE ZLOČINE PRED
DOMAĆIM SUDOVIMA**

	Odgovor Vlade RH na upitnik EU ¹ iz listopada 2003. godine	Godišnje izvješće glavnog državnog odvjetnika za 2001. godinu	Godišnje izvješće glavnog državnog odvjetnika za 2002. godinu	Ljeto 2003. godine Nacrt Zakona o MKS-u
Ukupan broj postupaka	3181	4530	4625	-
Broj optužnica	1373	1634	1675	1648
Broj osuda	548 (konačnih)	726	778	872 presude ukupno
Broj oslobođajućih presuda	230 (konačnih)	77	93	-
Optužnice sa ili bez konačne presude	595	-	-	543
Istrage	427 (istrage u tijeku) 457 (istrage obustavljene jer je optuženik odsutan) 893 (istrage okončane / nema daljnjeg postupanja)	-	-	849

¹Odgovor hrvatske Vlade na upitnik Europske Unije, str. 449